

Łódź**CENA NUMERU****25 gr.****Cena prenumeraty
w Łodzi**Mies. z dod. ilustr. 5 zł
Dla robotników 4 zł
Odbier. do domu 30 gr.
Z dostawą pocztową 6 zł
Posa Łodzią egz. 37 gr.**Należność pocztowa
opłacona ryczałtem****XXXIV r.
Istnienia****Redakcja i Administracja****w ŁODZI****Al. Kościuszki 41****TELEFON 100-28****Konto P.K.O. 60594****Red. przyjmuje od 5-6****Art. listów anonimowych
nie umieszcza się.****1930 r.****Numer dzisiejszy składa się z 10 stron**

ROZWÓJ

Piątek, 2-go maja**№ 119**

1 maja w Polsce

**Naogół pzeszedł nadspodziewanie spokojnie
Nigdzie nie doszło do większych starć****W WARSZAWIE**

Dzień 1 maja minął w Warszawie naogół spokojnie dzięki przedsięwzięciu środków bezpieczeństwa. Gdzie niegdzie sporadycznie wybuchały bójki lub też ktoś strzelił, a pochód pierzchał.

W fabrykach była sytuacja następująca: 17 fabryk było zupełnie nieczynnych. W ruchu były między innymi fabryki: „Motor”, Drzewiecki i Jeziorański, „Pcrun” i Szpotkański. Personel biurowy pracuje we wszystkich fabrykach.

Po godz. 8-ej zaczęły się w poszczególnych dzielnicach formować pochody demonstracyjne PPS., by połączyć się na placu Grzybowskim i BBS. by udać się na plac Teatralny. Równocześnie w dzielnicy żydowskiej zaczęły się formować w podwórzach kamienne pochody „Bundu” Poalej Sjon — lewicy i Niezależnej Socjalistycznej Partji Pracy. W tych miejscach policja skonfiskowała kilka transparentów z antypaństwowymi hasłami.

O godz. wpół do 9-ej w przeciągu kilku minut zebrał się przy ul. Kolejowej tłum komunistów, liczący około 500 ludzi i ruszył w kierunku ulicy Towarowej i Żelaznej. Na rogu ulicy Żelaznej padły z tłumy 2 strzały rewolwerowe ku wywiadowcy cywilnemu policji Wйтkowskiemu, ale na szczęście chybiły. Policja bez użycia broni tłum rozpedziła. W tym samym czasie i w podobny sposób zorganizowali komuniści kilkaset osób przy ulicy Lubeckiego. Przy rozpędzaniu tłumu został tam ranny kamieniem w głowę wywiadowca Ofmański.

O godz. 9.15 na placu Bankowym zebrała się grupa około 200 osób, t. zw. „drobnerowców”, o zn. Niezależnej partji socjalistycznej, z transparentem: Niech żyje rząd robotniczo-włóscijański i czerwonymi sztandarami. Gdy w pewnej chwili padł strzał oddany przez niewiadomego sprawcę, demonstranci natychmiast się rozbiegli.

Kom. policji Kalczyński podczas objazdu został ranny w głowę kamieniem, rzuconym przez komunistów z tłumy. Rana lekka.

Ogólna liczba biorących udział w pochodach poza Komunistami wynosiła około 10.500 osób. Z tego około 5.000 PPS, 3000 BP S., 2.000 Bundu, 500 drobnerowców i kilkuset żydów z Poalej-Sjon.

W WILNIE

Do godz. 10 i pół spokój nigdzie nie zakłócony. Większe fabryki są unieruchomione. Autobusy kursują normalnie. PPS. CKW. łącznie z Bundem odbywa wiec w sali Krenla.

W BIAŁYMSTOKU

W mieście panuje zupełny spokój. Komuniści próbowali urządzić pochód, jednakże policja do tego nie dopuściła. Dwu komunistycznych techników okręgowych aresztowano.

W SOSNOWCU

Do godz. 11 nigdzie spokoju nie zakłócono. W mieście i okolicy grasuje dwóch posłów komunistycznych. Poseł Kieruzalski usiłuje wicherzyć.

Ulicami miasta przeciągnął pochód PPS CKW złożony z 2 tys. osób oraz pochód komunistów i PPS lewicy, liczący do 1500 osób.

W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM

Na terenie powiatu zawierckiego manifestacje pierwszomajowe mają przebieg zupełnie spokojny. W Zawierciu utworzyły się dwa pochody PPS. CKW. (około 500 osób) i FPS d. fr. 300 osób.

Komunistów nie widać. Policja w pogotowiu.

W Porębie pochód CKW zgromadził około 500 uczestników. Z Wysokiej ruszył w stronę Łaz ciekawistyczny pochód w liczbie około 200 osób, w tem wiele dzieci.

1 Maja w Europie

W PARYŻU

Paryż, 1 maja. Cała prasa poranna omawia zapowiedziane na dziś przez komunistów manifestacje z powodu 1 maja. Przeważa opinia, iż dzień przeminie spokojnie. Przyjęto wreszcie szereg zarządzeń, które uniemożliwiają zapowiedziane wystąpienia. Oprócz wydalenia zagranicę kilkudziesięciu obcokrajowców, notowanych, jako agitatorów komunistycznych, wczoraj w południe z rozporządzenia sędziego śledczego nałożono areszt na 105.000 egzemplarzy dziennika „L'Humanite”, który przygotowywał specjalny numer na dzień dzisiejszy. Wydawca redaktor naczelny zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej za podburzanie żołnierzy do niesubordynacji.

NA WĘGRZECH

Budapeszt, 1 maja. Podczas wczorajszego posiedzenia izby minister spraw wewn., Scitovszky, wezwał partję socjal-demokratyczną, ażeby w dniu 1 maja nie dała sposobności do zajęć których potem każdy będzie żałował. Zakaz pochodów i zebrań był konieczny ze względu na radykalne żywo-

ły, które zamiast czerwonego, chcą krwawego maja. Policja z największą surowością wystąpi przeciwko mącicielom spokoju. Za spowodowanie policji musi socjal-demokracja wziąć odpowiedzialność na siebie.

W JEROZOLIMIE

LONDYN 1-go maja Z Jeruzolimy donoszą, że władze administracyjne przedsięwzięły szereg zarządzeń, aby w związku z obchodem pierwszego maja uniknąć niebezpieczeństwa krwawych starć pomiędzy żydami a Arabami. Wszelkie zebrania pod gołym niebem są zakazane. Pomimo wszystko komuniści zamierzają urządzić wielkie demonstracje, wobec czego zachodzi obawa, że dojdzie do zaburzeń.

W ESTONJI

Tallin, 1.5. W dniu dzisiejszym, zamiast rewolucyjnych pochodów komunistów i socjalistów, na terenie całej Estonji odbędą się patriotyczne pochody ludności. Między innymi w Tallinie odbędzie się wielki pochód młodzieży z pochodniami na zamek do prezydenta państwa.

Przed zwołaniem Nadzwyczajnej Sesji Sejmowej

Jaki program konstytucyjny proponuje Centrolew

Warszawa, 1-go maja. Już oddawna krążyły w kołach politycznych pogłoski, że w łonie stronnictw lewicowych i centrowych toczą się osłonięte tajemnicą narady w sprawie programu konstytucyjnego. Po wczorajszych konferencjach centrolewu, które trwały do późnych godzin wieczornych, pogłoski te przyoblały się w bardziej konkretną szatę.

Oto—kilku posłów ludowych wystąpiło na poufnych zebraniach z inicjatywą, aby centrolew zgodził się na taki program na prawy konstytucji któryby mógł stać się podstawą kompromisu w tej mierze między wszystkimi stronnictwami w sejmie.

Program ten opierać się ma, jakoby, na czterech zasadniczych punktach, to znaczy:

1) **Wybór Prezydenta** następuje przez zgromadzenie narodowe, uzupełnione przed-

stawicielami nauki, sądownictwa i samorządu;

2) **Do obalenia rządu** potrzebny jest umotywowany wniosek i kwalifikowana większość;

3) **Senat** otrzymuje inicjatywę ustawodawczą;

4) **Tworzy się Trybunał konstytucyjny.**

Na zasady te, rzekomo, mieli się zgodzić wszyscy przywódcy centrolewu. Spodziewają się oni jakoby, że program ten, jako minimalny, odpowiadać będzie zarówno Stronnictwu Narodowemu, jak i BB.

Sensacyjną tę pogłoskę notujemy narazie bez komentarzy, oczekując oficjalnego ustosunkowania się decydujących miarodajnych sfer centrolewu.

—oOo—

Sezon burz rozpoczął się Orkan nad Francją

Paryż, 1 maja. W dniu wczorajszym szalał w departamencie Toruenne przez 6 godzin silny orkan, połączony z gwałtownymi burzami. Ulewa była tak silna, że w mieście Tours w krótkim czasie wszystkie ulice zostały zalane. Wszelka komunikacja została przerwana. Silny grad zniszczył kwitnące sady i wyrządził wielkie szkody w zasiewach. Piorun uderzył kilka razy w urządzenia elektryczne dworca w Tours, oraz w kilka wagonów tramwajowych. Wskutek uderzenia pioru-

nów szereg okolicznych ferm spłonęło. Na lotnisku Meslav burza zerwała dach hangaru loniczego, przyczem jeden samolot był porwany przez wichur i całkowicie zniszczony, inne zaś samoloty zostały poważnie uszkodzone. Wskutek podmycia toru kolejowego, kilka linii kolejowych, między innymi także linja Paryż — Bordeaux zostały uszkodzone. Według doniesień z Korsyki podczas szalejącej burzy 10 osób było ciężko rannych.

—oOo—

Ofiara zabobonów

Zbrodnia pod wpływem spirytyzmu

Las Palmas 1-go maja. W Las Palmas aresztowano 12 osób w związku ze zbrodnią spełnioną pod wpływem spirytyzmu. Medjum, biorące udział w seansach, na których rzekomo miał komunikować się za jego pośrednictwem z rodziną, młody człowiek, który niedawno zmarł, oświadczyło, iż koniecznym jest poświęcenie kogokolwiek z rodziny

aby zmarły mógł „wydostać się z piekła”.

Gdy po ciągnięciu losów nikt z rodziny nie chciał poświęcić się, wyraziła swą zgodę poniesienia ofiary siostra zmarłego. Po 4-ch godzinach najokropniejszych męczarni, ofiara współczesnego zabobonu zmarła pod uderzeniami zwyrodniałej rodziny i przyjaciół zmarłego.

Komuniści polscy cieszą się

Bolszewicy tworzą dwa nowe ordery

Ryga 1 maja Centralny komitet wykonał uchwałę stworzyć dwa nowe ordery komunistyczne. Poza istniejącym już orderem czerwonego sztandaru stworzony ma być order Lenina i order czerwonej gwiazdy.

Posiadacze tych orderów będą pobierali

penję od 25 do 30 rb. miesięcznie oraz mają korzystać z szeregu przywilejów, jak: bezpłatny przejazd kolejami, zmniejszenie czynszu za mieszkanie, zwolnienie od opłaty podatku dochodowego itd.

—:O:—

Kto został „lisyącznikiem” dolarowym

W dniu dzisiejszym odbyło się w sali konferencyjnej ministerstwa skarbu kolejne ciągnięcie 5 procentowej pożyczki dolarowej.

Ogółem wylosowano 57 premji na ogólną sumę 25.000 dolarów.

Premja 8000 dolarów padła na nr. 410559.

3000 dol. na nr. 703889

Po 1000 dolarów padło na nr-y 676160, 276840 286403 822678 287949

Po 500 dolarów padło na nr-y: 830088 989440 342910 569317 153359 550197 639142 412799 885871 500031.

Po 100 dolarów padło na nr-y: 728863 552558 620032 768937 872218 440575 696311 811005 185264 346107 915370 945927 294290 075170 927572 315324 590907 456249 338461 151091 338171 831428 068462 151091 338171 831428 068462 310248 714974 107890 100722 176861 915561 601038 932889 642801 524424 066619 272863 373165 683100 566039 614629 616220.

G I E Ł D Y.

Warszawa, 1-go maja

WALUTY i DEWIZY.

Dolar Stan. Zjedn. 8,88 (sprzed 8,90 kup. 8,86) Gdańsk 173,31, Holandia 358,90; Kopenhaga 238,63, Londyn 43,34 Nowy Jork 8,905, Nowy Jork (kabel) 8,916, Paryż 34,98 i pół Praga 26,41, i pół Szwajcaria 172,88, Sztokholm 239,69 Włochy 46,74 Wiedeń 125,69

Papiery procentowe: 7 proc. poz. stabiłacyjna 88,00 (w proc.) 4 proc. pożyczka inwestycyjna 116,50 5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 72,00 5 proc. konwersyjna 55,25 10 proc. pożyczka kolejowa 102,00 (w proc.) 8 procentowa L. Z. Banku gospodarstwa kraj. 94,00 (zł. 161,68), 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94,00 (zł. 161,68), 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 94,00 (w proc.), 7 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 83,25 (w proc.), 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94,00 (161,68), 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83,25 (w proc.), 8 proc. L. Z. Tow. kraj. przem. pol. 84,00 (w proc.) 4 proc. L. Z. ziemskie 45,50; 8 proc. L. Z. m. Warszawy 77,00 8 proc. L. Z. m. Łodzi 70,50 10 proc. L. Z. m. Siedlec 80,00

Akcje: Bank dyskontowy 116,00, Bank handlowy 118,00, Bank Polski 172,50, Bank zachodni bez kuponu 1929 r. Siła Światło bez kuponu 1928 i 1929 r. Węgiel 48,00, Lilpop 26,50 — 26,75, Modrzejów 11,00 — 11,40 Parowozy 21,50, Starachowice 20,50

CYRK Staniewskich

NARUTOWICZA 55

Ostatnie dni pobytu

Dziś o 8,30 wiecz.

DAMY BEZPŁATNIE

każdy z Panów wprowadza Panią, bezpłatnie lub dwie Panie za 1-ym biletem oraz młodzież szkolna wchodzi we dwoje. Sensacyjny program m. in.

4-CH DJABŁÓW. —: 18 ATRAKCJI.

Żli wychowawcy

Każdy kierunek polityczny, każdy system rządzenia ocenia się przede wszystkim na podstawie jego bezpośrednich skutków, jego wyników. Pytamy się, co on zrobił dla narodu jakie zmiany wprowadził w jego położeniu. Taką ocenę stosuje się na codzień, w wirze zwyczajnych walk politycznych. Ale gdy się zechce patrzeć na to w perspektywie szerszej, gdy się chce zwrócić uwagę na bardziej trwałe skutki rządów, to wtedy nasunie się inny punkt wyjścia ich oceny. Zwyczajne powodzenia i niepowodzenia schodzą na plan dalszy. Na czoło wybija się pytanie: jaki wpływ wychowawczy wywierają rządy, jak kształcą one charakter ludzki. Czy te rządy podnoszą poziom moralny narodu, czy go obniżają?

I z tego punktu widzenia spojrzymy na dziejową rolę rządów pomajowych. Każdy system polityczny posługuje się swoimi metodami działania. Wymaga ludzi pewnego typu. Oddziaływa w ten lub inny sposób na właściwości moralne społeczeństwa. Wielcy mężowie stanu byli zawsze wychowawcami narodu. Jedni podnosili go ku górze, a inni spychali ku dołowi. Czasem osiągnęli doraźne powodzenie, jednakże za cenę dużych strat moralnych, co miało się później, gdy odeszli, przez długie nawet lata.

Co dzisiaj widzimy? Czy system pomajowy wzmógł w narodzie ducha bezinteresownej służby publicznej, ducha ofiarności? Czy poprowadził wyraźną linię między interesem publicznym a interesem prywatnym? Czy praca na rzecz tych, którzy dzisiaj rządzą wymaga abnegacji i osobistej wiary? Wystarczy te pytania postawić, by nam nie znaleźć odpowiedzi.

Starano się przede wszystkim pozyskać różne grupy ludności obietnicami bezpośrednich materialnych korzyści. Do tego celu został przystosowany cały aparat państwowy. Rozszerzono go odpowiednio, zorganizowano w ten sposób, by mógł on dawać te korzyści i te koncesje. Przekonania polityczne obywateli stały się artykułem wymiany. Ci, którzy wiernie służą, ci korzystają z wszelkich łask i dobrodziejstw; kto jest innego zdania, ten nie ma prawa korzystać nawet z uzasadnionej pomocy i opieki. Administracja państwowa nie jest wykonawczą władzą, nie jest czynnikiem, stojącym z daleka od walk politycznych, lecz narzędziem tej walki, narzędziem demoralizującym tych, którym się posługuje.

Tego rodzaju stosunki sprzyjają szerzeniu się apatii i obojętności społeczeństwa na sprawy publiczne. Ludzie się boją mówić, a nawet myśleć. Niejeden człowiek chowa swe przekonania, przybiera maskę obojętności lub „lojalności” byle się nie narazić. Co prawda obecnie przemijają już skutki tego moralnego a także i fizycznego teroru, osiąga on coraz słabsze wyniki; zrobiono jednak wszystko, by go jak najwięcej stosować. W związku z tem pozostaje upowszechnienie się obłudy i pochlebstwa. Nie wystarcza być „lojalnym” w stosunku do tych, którzy dzierżą władzę; trzeba nadto przy każdej sposobności składać ho-

dy, trzeba w milczeniu i z nabożeństwem przyjmować różne upokorzenia. Taki stan duchowy społeczeństwa byłby wyrazem moralnego rozkładu. Wybitny historyk, O. Seeck, wykazuje, że jednym z przejawów upadku stał się rozytny Rzymu było upowszechnienie się pochlebstwa. Rzymianie nauczyli się pełzać przed imperatorem, potem z łatwością pełzali przed jego sługami, aż wreszcie przyszło im łatwo pełzanie przed barbarzyńskimi najeźdźcami, bo charakter był już złamany. U nas w Polsce do tego oczywiście nie doszło. Społeczeństwo i pod tym względem objawia dużą siłę oporu. Ale wielu jest takich, którzy w tych zapalach holdowniczych, w tym „wy-

ścigu holdu” zatraciło siebie, swoją własną duszę.

Jeżeli dzisiaj budzi się z każdym dniem mocniejsza reakcja przeciw obecnemu systemowi rządzenia, to źródłem jej są nie tylko jego doraźne niepowodzenia; budzą się przede wszystkim siły moralne narodu. Tem się właśnie tłumaczy, że w młodym pokoleniu obóz pomajowy nie znajdzie oddźwięku; młodsze pokolenie jest bardziej wrażliwe na wartości moralne niż pokolenie starsze wychowane w niewoli. Ci którzy rządzą okazali się nie tylko złymi gospodarzami, okazali się złymi wychowawcami narodu. A to jest ich grzech największy. R. Rybarski.

Zdrajca czy ofiara intryg?

Czeski generał Gajda ponownie przed sądem

Przed kilku laty wywołała w Czechosłowacji wiele wrzawy sprawa generała Gajdy oskarżonego o sprzedaż tajnych dokumentów wojskowych swojego kraju sowieckiej Rosji. Przebieg procesu był dla Gajdy niepomysłny. Zdegradowano go na prostego żołnierza pozostawiając mu jednak trzy czwar- te jego generalskiej pensji. Gajda wyroku nie przyjął i apelował do wyższej instancji. Wskutek tego rozpoczęła się 26 kwietnia w Pradze ponowna rozprawa przeciwko generałowi przed Najwyższym Sądem Administracyjnym. Prawdopodobnie zajmie ona parę dni.

W ubiegłych dwóch latach Gajda pomimo ciężącego na nim wyroku sądowego nie stracił bynajmniej na popularności, którą zawdzięcza przede wszystkim swojemu stanowisku, jakie dawniej zajmował jako główny dowódca czeskiej legionami w Rosji podczas wojny światowej. Zawzięty wróg prezydenta Masaryka i ministra Benesa przystąpił do stronnictwa narodowych socjalistów i został wybrany posłem do parlamentu.

W dawnym procesie obciążał Gajdę najwięcej jego b. podkomendny Kratochvil, który do dziś twierdzi, że generał sprzedał Sowietom za 10 tys. koron ważne tajemnice wojskowe i ubiegał się o wyższe stanowisko w czerwonej armii. Oprócz tego miał Gajda utrzymywać bliskie stosunki z dwoma urzędnikami sowieckiej handlowej misji w Pradze z Krakowieckim i Molotkowskim. Zaufany

służący Gajdy Sołowjew zeznał podczas rozpraw pierwszego procesu, że gdy generał wyjeżdżał w 1921 roku na kurs szkoły generalnego sztabu w Paryżu, wyrzekł w jego obecności do swojej żony: „Kasiu nie rób sobie nic z tego, jeżeli z ministerjum wojny nie nadejdą pieniądze. Otrzymamy je od Sowietów z nowym samochodem jako dodatkem”. Ten sam służący opowiadał dalej, że widział na własne oczy leżący na biurku Gajdy list Krakowieckiego, zaczynający się od słów: „Przesyłam Ci, generale, w załączeniu 5.000 koron”.

Wielką sensację wywołało też wtedy zaprzysiężone zeznanie pewnego świadka, który słyszał, jak Krakowiecki powiedział dosłownie: — „Kupiliśmy i to bardzo tanio czechosłowackiego generała”.

Inni liczni świadkowie w pierwszym procesie, politycy, wojskowi i byli legionści zeznali zgodnie, że generał Gajda zachęcał żołnierzy do buntu przeciw rządowi, że zdradzał tajemnice państwowe, pokrywał swoim nazwiskiem demonstracje faszystowskie, a o swojej przeszłości i wykszoleniu zdał ministerjum wojny świadomie fałszywe wiadomości.

Gajda zaprzecza uporczywie wszystkie mu twierdząc, że padł ofiarą intryg swoich politycznych przeciwników. Należy przypuszczać, że obecny proces wniesie więcej światła do tej ciekawej ciemnej afery.

—:0:—

NASTROJE KONTREWOLUCYJNE W SOWIETACH

Zaświadczenia o prawomyślności politycznej

Ryga, 30.4. „Prawda” donosi, że komitet krajowy partji komunistycznej północnego Kaukazu wydał specjalny okólnik do organizacji miejscowych w sprawie zwalczania nastrójów kontrrewolucyjnych wśród młodzieży w republice górali kaukaskich.

Okólnik stwierdza istnienie prądów separatystycznych wśród uczącej się młodzieży i zaleca z wielką ostrożnością wydawać zaświadczenia o prawomyślności politycznej na których mocy młodzież jest przyjmowana do wyższych uczelni sowieckich.

SKŁADAJCIE OFIARY NA NAJBIEDNIEJSZYCH

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY.

Od dnia 29.IV do dnia 5.V. 1930 r.

Dla dorosłych.

KSIĄŻĘ STUDENT

(OLD HEIDELBERG)

W roli głównej: RAMON NOVARRO

Dla młodzieży.

ZEW MORZA

Dramat w 12 aktach.

W roli głównej: JERZY MARR.

Następny program: Święta kłamstwo

ZAWIADOMIENIE. W sobotę dnia 3 maja r. b. o godz. 13 i 15 (z powodu Rocznicę Konstytucji 3-go maja) bezpłatne s. anse dla młodzieży

LIST Z NIEMIEC

Berlin dni dzisiejszych

Największe i najbogatsze miasto Niemiec. — Bawarski Oktoberfest w Berlinie. — 50 rudowłosych piękności. — Koniec „Küki” i inne sensacje.

Berlin w kwietniu 1930 r.

Berlin miasto bez przeszłości dzięki szej sliwemu swemu położeniu i protekcyjnej polityce rządowej ubiegłych dziesięcioleci jest dzisiaj największym i najbogatszym miastem Niemiec. Inne miasta Reichu—Kolonja, Frankfurt, Hamburg, Wrocław, Monachjum, mając swoje tradycje, wzrastały powoli przystosowały się do życia współczesnego, zachowując wdzięk i tradycje czasów dawnych. — Berlin jest zato parwenjuszem w całym tego słowa znaczeniu. Rozwój jego daje się porównać tylko z rozwojem miast amerykańskich, — a zwłaszcza z Chicago. Miasto bogate, miasto zbrodnicze, miasto o życiu podziemnym.

Między miastami europejskimi — mierząc je bogactwem, stoi Berlin na drugim miejscu, zaraz po Londynie. Dziwnie to brzmi wobec ciągłych utyskiwań na nędzę niemiecką. W cyfrach bogactwo Berlina przedstawia się jak następuje: mieszkańców jest 4 i pół miliona skupionych w milionie trzystu tysięcy gospodarstw, majątek Berlina wynosi 12 i pół miljarda marek z czego 4 i pół miljarda w nieruchomościach. Wypada więc przeciętnie na każdego mieszkańca, nie wyłączając niemowląt — 2.800 marek, tak że rodzina złożona z czterech osób posiadałaby majątek — 11.200 marek, nie licząc swego dochodu. Rachunek ten nie jest przecież taki prosty, ponieważ w Berlinie istnieje tylko 92.500 rodzin których majątek przenosi 5000 marek. Wynika z tego, że na 1000 rodzin tylko 14 jest za możnych, czyli że 3.250.825 mieszkańców Berlina nie posiada wogóle majątku.

Berlin, jako miasto parwenjuszy, nie posiada atrakcyj, starych kościołów, pałaców, za bytków, jakimi się szczycą inne miasta niemieckie. Brama brandenburska, ohydna Siegesallee i Siegesäule, którą ktoś złośliwie nazwał dziewczyną o trzech spódnicek, nie nęcą nikogo. Stara się więc Berlin o „Betrieb” o ruch rozrywki, atrakcje, jakichby nie znalazł w innych wielkich miastach.

W Neukölln np. pija piwo szynkowane wprost z beczek i pieką na wolnym ogniu, przy odgłosie dwóch orkiestr tyrolskich, całego wołu, a na mniejszych rożnach drób. Gdy pieczeń już gotowa, pada drewniana, okalająca wołu klatka, kucharze rzucają się ku niemu z nożami i zaczyna się poehód żarłoków, wyczekujących na błyskawiczny rozdział porcy. W mig leży mięso pokrajane na talerzach lańcuszkowym sposobem talerz sunie dalej, błyskawicznie z beczki garniturują go łyżką sałaty, z innej strony podlewają sosem. Potrawa gotowa. Tylko za mareczkę! Zanim talerz doszedł rąk smakosza, przeszedł przez tuzin innych rąk. Smacznego! Cała sala żuje i mlaska. Słychać brzęk dzbanów piwa. Tu i ówdzie wyrwa się pod okopcony sufit prawdziwy tyrolski jodler. 50 rudowłosych dziewczoi, ponumerowanych jak konie cyrkowe sta je do zawodów piękności. Sędzia konkursowy głosem zachrypłym przez mikrofon wymienia imiona gwiazd rudowłosych. Serdecznie szpetnel! Nic dziwnego, że sala protestuje. Z trudem wydostajemy się z tego lokalu. Jedną rozrywkę berlińską mamy szczęśliwie pozostawić.

Chcielibyśmy iść do „Küki”, ale „Küki” niestety od kilku tygodni już zamknięta. — A tam żądny „nowych dreszczy” turysta mógłby nietylko za drogie pieniądze pić kiepskie wino, ale mógłby być świadkiem i aktorem najśliczniejszej bijatyki, awantur, szantażu, jakie sobie tylko wyobrazić można. „Küka” zwała się inaczej „Kinnhakenhülle” (nora, w której rozdzielają kunsztowne razy w dolną szczękę). Mały ten piwniczny lokal niedys gromadził młody świat artystyczny Berlina. Tu rodziły się sentymentalne piosenki, tu jako nieznanne

artystki występowały późniejsze gwiazdy kabaretów i filmu, tu snuto sny o wielkości i potędze. Potem publiczność się zmieniła postarano się o program kabaretowy odpowiadający gustom publiczności inflacyjnej. W końcu kawiarnia ta otrzymała koncesję nocną i wolno jej było z kilkoma innymi nielicznymi lokalami trzymać podwoje swe otwarte aż do rana. I „Küka” stała się modną. Tu schodził się świat eleganckich kokot w wspaniałych wieczorowych tuietach, tu zjawiali się prawdziwi gentlemani i gentlemani-włamywacze, oczońcy i ich pijawki, złoczyńcy i mordercy. A obsługiwało ich 18 kelnerów, olbrzymich bokserów i spensjonowanych przestępców, którzy tym światem, światkiem i półświatkiem rządili żelazną ręką. — Szantażowali wyzyskiwali, a na protesty odpowiadali pięściami lub gumowymi pałkami. Bywały tu walki na noże, bywało, iż gospodarze trafili na niewłaściwych gości i obie strony wędrowały do szpitala i to nie na krótko. Ta atmosfera była atrakcją dla wielu. Ścisł panował

niesłychany. Wreszcie policja zamknęła niesamowitą kawiarnię. „Küka” się skończyła, ale albo już istnieje, albo wkrótce powstanie pod inną, dziką nazwą. Gdyż taka buda, łącząca bogactwo z światem podziemnym, należy do konieczności Berlina.

Wielu przyrównuje Berlin do nowoczesnej Sodomy. Z różnych względów. Poszukiwanie nowych dreszczy zdradza dziwne przestępstwa i dziwne wybryki. Do najniebezpieczniejszych należy może hazard. Tylko niestety, mnożą się tajne domy gry, do których uczęszają tylko kobiety. I tak niedawno policja zamknęła kilka takich klubów, między niemi jeden na skutek doniesienia męża, którego żona przegrała ogromne sumy. Doniesienie takie małżonków, obawiających się ruiny gospodarczej, lub nieodpowiedzialnych pociągnięć małżonek, celem zatajenia strat, są na porządku dziennym. A wszystkie panie, które znajdują przy razziach po domach gry, należą do najwyższych i najzamożniejszych sfer Berlina.

A tak traktują Polaków W Prusach Wschodnich

„Gazeta Olsztyńska” donosi o zorganizowanej akcji szowinistycznej bojówek niemieckich przeciw Polakom w powiecie olsztyńskim. A więc jak podaje „Gazeta Olsztyńska” w Gryźlinach zebrała się wieczorem młodzież na lekcję śpiewu polskiego. Lekcje te odbywały się z braku lokalu publicznego (żaden karczmarz bowiem z obawy przed Heimatdienstem nie odda sali na lekcję śpiewu ani na zebranie dla Polaków) w domu gospodarza, p. Barcza. Około godz. 10 wieczorem wtargnęła do lokalu banda młodzieży niemieckiej. Młodzież polska zakończyła śpiew i bawiła się w gry towarzyskie. Ponieważ przybysze zachowali się prowokacyjnie, p. Lubomirski, dyrygent chóru, zakończył lekcję i prosił wszystkich by się rozeszli do domów. Ledwie zaczęła się młodzież rozchodzić, rzucono kawał drewna w drzwi pokoju mieszkalnego gospodarza. Banda stanęła teraz na podwórzu i zaczęła kamieniami bombardować dom.

Ponieważ banda zaczęła niszczyć sprzęty gospodarskie i w bestjałski sposób znęcać się nad psem, uwiązany na podwórzu, gospodarz p. Barcz chwycił za fuzję i dał strzał

na postrach. Bandyci jednak na odgłos strzału ani myśleli pójść do domu. Teraz gospodarz chwycił po raz drugi za fuzję i wypalił ładunek strutu między szturmujących. Ponieważ na dworze było ciemno, nie udało się stwierdzić, jakie były skutki drugiego strzału. Strzał jednak spowodował, że bandyci wynieśli się z podwórza.

Świeży ten napad, w związku z łobuzerskimi burdami młodzieży, usiłonej propagandą „Heimatdienst”, w licznych innych wioskach, jak w Różnowie, Biskupcu, Podstolinie, Pluskach, Lesznie a ostatnio w Nowej Kaletce, rzuca ponure światło na położenie mniejszości polskiej w Niemczech. Objawiają się w całej jasności skutki propagandy „Heimatdienst”.

Przytoczone tu fakty dowodzą, iż tak często podnoszona przez niemiecką prasę głośna wrzawa w kwestji rzekomych krzywd które się dzieją mniejszości niemieckiej na ziemiach Rzeczypospolitej, jest wybiegiem taktycznym, mającym na celu zamaskowanie naganki antypolskiej w Niemczech.

—:0:—

UCHWAŁY WALNEGO ZJAZDU HARCERSTWA

Wspólny Związek dla drużyn męskich i żeńskich

W Warszawie odbył się 2-dniowy ogólnopolski zjazd harcerstwa z udziałem 180 delegatów z całego kraju, poświęcony zagadnieniu zmiany statutu i budżetowi Związku. W ogólnych zarysach zmiany przedstawiają się następująco:

Utrzymana jest jednolitość Związku a więc wspólne władze naczelne; zarząd główny oraz wspólne walne zgromadzenie ale obie równoległe pracujące organizacje, męska i żeńska, otrzymują osobne władze o równorzędnych prerogatywach, łączące się w walne zgromadzenie, mianowicie: osobny zjazd harcerzy, który wyłania radę harcerską z 24 osób złożoną, tak samo osobny zjazd harcerki i radę

harcerki również z 24 osób. Walne zgromadzenie stanowią członkowie i członkinie obu rad (razem 48 osób), oraz delegaci względnie delegatki, wybrani przez istniejących 17 oddziałów Związku. Do zarządu głównego, prócz osób wybranych przez walne zgromadzenie, wchodzi z urzędu: naczelnik, wybrany przez radę harcerzy i naczelniczka, wybrana przez radę harcerki. Oczywiście, pozostają nadal wspólne takie organizacje Związku, jak sąd harcerski i komisja rewizyjna.

W ten sposób, przy całkowitem utrzymaniu jedności Związku, harcerstwo żeńskie otrzymało samodzielność w ramach swej organizacji wewnętrznej.

ROZMAITOSC ZE SWIATA

Dwóch ojców jednego dziecka Którego nie było

W Wels odbyła się obecnie sprawa sądowa wytoczona niejkiej Giseli Hoch oskarżonej o szantaż. Panna Gisela, licząca sobie 33 lata swego panińskiego żywota, przebywała w areszcie oskarżona o rozmaitego rodzaju oszustwa.

Po pewnym czasie panienka ta zawiadomiła władze sądowe o niezmiernie radosnym w życiu panny fakcie, a mianowicie, że posiada niezbita pewność, iż wkrótce pobłogosławiona będzie potomkiem.

Ponieważ, jak każdy to dobrze rozumie, przyzwolonej paniencie nie wypada rodzić w areszcie, gdyż posiada do tego swój własny rodzinny dom, przeto panna Gisela zdołała przekonać wyrozumiałe władze o potrzebie zwolnienia jej z aresztu celem wydania na świat wolnego obywatela.

Jakoż w pewien czas po tem, gdy panna Gisela przebywała już u swej mamusi, która właśnie z zawodu była akuszerką, przyszło na świat ściśle podług przyjętego w tych wypadkach regulaminu, dzieciątko w postaci zupełnie i starannie wykończonyj dziewczynki, której nadano piękne imię Ingeborgi.

Gdy przyzwyczajona do tego rodzaju przejść mamusia przyszła do zdrowia, nie omieszkała podzielić się ze swym szczęściem z pewnym przemysłowcem, który podobno chętniej niż inni swą przyczynił się do wy-

zej omówionego faktu. Podzieliwszy się więc radosną nowiną z owym gentlemanem, poprosiła panna Gisela, aby ten podzielił się z nią choć w niedużej części posiadaną gotówką. Aczkolwiek bez zapalu, jednakże przemysłowiec ów, posiadający oprócz gotówki, panny Giseli, jej nowonarodzonej córeczki jeszcze jedną, własną żonę, oraz kilkorozdziejną, ofiarował pannie Giseli 9000 szylingów.

Zachęcona tem panienka, przypomniała sobie jeszcze o jednym panu, który na upartej mógłby być także ojcem jej córeczki, i po odpowiednim osądzeniu sprawy wydebiła z niego znaczną mniej, bo tylko 50 szylingów.

Wówczas wyszło na jaw, że dziecko panny Giseli nie jest właściwie jej dzieckiem gdyż przedewszystkiem panna nie może mieć dziecka, a powtóre i dlatego, że mamusia panny Giseli zdobyła ową córeczkę z jakiegoś ogłoszenia.

Wpłynęło to fatalnie na dalsze losy panny Giseli, albowiem skazano ją na dwa i pół roku więzienia obostrzonego postem.

Wobec tego władze więzienne posiadały obecnie tę pewność, że panna Gisela, jako poszcząca panna nie będzie na razie miała dzieci i karę swą bez żadnych przesód od-
siedzi.

—:o:—

Humor

ZA KROTKIE WAKACJE

Sędzia: Przed wakacjami był oskarżony ostatnim, który został skazany, a to raz po upływie wakacji sądowych jest znowu pierwszym na ławie oskarżonych. Czy to nie wstyd?

Oskarżony: Ależ, wysoki sędzie to nie moja wina, że wakacje sądowe trwają tak krótko.

AMERYKA

W pewnej gazecie amerykańskiej znalazł dujemy następujące ogłoszenie:

Na środę wieczór są do odstąpienia dwa bilety parterowe do opery z powodu spodziewanego wypadku śmierci w rodzinie. Zgłoszenia telefoniczne nr. 27-483.

ANTYKWARJUSZ

— Może mi pan powie, ile kosztuje ten posąg Buddy, umieszczony przy drzwiach?

— Past! To nie posąg Buddy to sam właściciel antykwariatu!

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno-Nervosin” należy ządać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem” „Migreno-Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uparczywie polecane proszki łudzaco do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO-NERVOSIN” w formie tabletki. Opakowanie po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1. 50 gr. — Ządać tabletek „Kogutek-Migreno-Nervosin”, w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

Mężczyźni -- kasta „pasorzytów”

Opinia kobiet amerykańskich

Feminiści w Stanach Zjednoczonych mają zmartwienie. Muszą rozwiązać poważny problem, który staje się coraz bardziej palącym: Ameryka Południowa ma za dużo mężczyzn. Na pewnym meczu kobiecym w Nowym Jorku, znana działaczka, dr. Lorina Prouette powiedziała: „Najbardziej kłopotliwą sprawą na świecie jest nadmiar mężczyzn

Oni są odpowiedzialni za wszystkie zbrodnie i bolączki, które trapią ludzkość, oni też zmieniają się bardzo prędko w kastę pasorzytów. Przez wieki kobieta była zależnym członkiem społeczeństwa, teraz mężczyźni na zajął jej miejsce”.

Pani Prouette dowodziła, że większość zależnych stanowisk zajmują obecnie mężczyźni. Ciekawe są niektóre cyfry statystycz-

ne: na 46.000 mężczyzn-biedaków przypada 16.000 kobiet, na 41 chorych umysłowo mężczyzn przypada 29 kobiet i. t. d.

Inna działaczka miss Ruth Hale, która była przodowniczką w walce o równouprawnienie kobiet w Stanach Zjednoczonych, oświadczyła, że nowoczesny mężczyzna w porównaniu z kobietą odgrywa smutną rolę, Miss Hale twierdzi, że gdyby 40 lat temu, zapytano ją, czy wolałaby być mężczyzną, czy kobietą, odpowiedziałaby się za mężczyznę, dziś jednak bez namysłu stwierdza, że woli być kobietą. Problem stosunku kobiety do mężczyzny w ujęciu miss Hale jest specyficznie amerykański. W innych krajach nie przybrał on dotychczas tak ostrej formy.

O CURWOOD

30)

Ziemia marzeń

— Piotr jest za nami! — tłumaczyła. — plawia tratwy tych gatunków drzew, jakie u nas nie rosną. Ale co dnia robimy choć parę mł w dół rzeki. Nasi ludzie się cieszą, że to zawsze trochę bliżej. Teraz śpią, że by holować naszą barkę. Popłyniemy wolniutko i przy takim dniu jak dziś, podróż będzie cudowna. Świeże powietrze dobrze panu zrobi, panie Dawidzie. Czy zechce pan wyjść ze mną na pokład, czy też woli pan pozostać sam?

Patrzyła na niego z przyjaznym półuśmiechem.

— Będzie mi miło pani towarzyszyć! — rzekł Carrigan.

Mówił z trudem. Była zbyt urocza, zbyt nęcąca. Wargi miała dziwnie pasowe i świeże. Świadom uroku, jaki nan rzuca ta kobieta, usiłował się bronić panczerem sztucznej obojętności i — zdradzał się bardziej jeszcze. Marjanna zauważyła zmieszanie mężczyzny, odgadła powód i poczerwieniała lekko.

— Chodźmy! — rzekł Carrigan biorąc ze stołu fajkę.

— Musi pan jeszcze trochę poczekać! — odpowiedziała, na mgnienie opierając mu dłoń na ramieniu. Było to muśnięcie raczej, lecz wyczuł je w każdym nerwie. — Nepapinas przyrządza specjalny lek na pana ranę. Przyszlę go tu, a potem może pan wyjść!

Junacki śpiew wioślarzy brzmiał niemal pod samem oknem. Marjanna stąpiła ku drzwiom. W progu odwróciła się jeszcze.

— Moi ludzie się cieszą! — rzekła. — I ja cieszę się również. Świat jest tak piękny. Wie pan dlaczego? Bo złożył mi pan pewną obietnicę i wierzę, że pan jej dotrzyma!

Znikła.

Carrigan stał jakiś czas nieruchomo. Śpiew wioślarzy, pojedynczy, dziki okrzyk, wreszcie chrzęt lin wzdłuż burty, dobiegały doń niby odgłosy z innego świata. W mózgu miał znacznie większy tumult. Zrozumienie wielkiej prawdy zalewało go niby powódź, wywracając z trudem wzniesione tamy. Pojął raptem, iż, ponad wszystko inne pragnie wiać w ramiona i zachować na zawsze tę kobietę — żonę Piotra Boulain!

Podczas gdy trwał pełen wstydu i nęki, drzwi się otwarły i wszedł Nepapinas.

Tajemnice niedostępnych pustkowi TYBETU

Olbrzymie pokłady złota w Himalajach

Olbrzymie płaskowzgórza Tybetu wraz z łańcuchem niebieskich Himalajów należą do tychczas do najbardziej tajemniczych i dzieki niedostępności najmniej przez uczonych zbadanych krajów. Jednym z nielicznych Europejczyków znających dobrze Tybet dzięki dłu gim wędrowcom po tym dzikim i niedostępnym kraju, jest znany podróżnik angielski Maks Torrel, który ogłosił ostatnio wręcz rewelacyjną informację o olbrzymich pokładach złota jakie udało mu się wykryć w Himalajach. Oto co opowiada nieustraszony badacz.

„W czasie długiej wędrowki, z jednego klasztoru buddyjskiego do drugiego zbłądziłem w labiryncie podziemnych korytarzy wyłobionych przed tysiącami lat przez rzekę która następnie wyschła.

Stałem wreszcie w wielkim zagłębieniu skąd korytarz wznosił się prawie prostopadle co świadczyło o tem że musiał tu być kiedyś olbrzymi wodospad. Przy wchodzeniu na prawie prostopadłą ścianę poślizgnąłem się i upadłem zanurzając ręce w piasek który mi się wydał niezwykle ciężkim.

Zapaliłem wówczas kawałek lucywy. Przy nikłym świetle piasek rozblęsnął czarno dziejsko ponętą barwą czystego złota. Byłem oszołomiony. U moich stóp leżały nieprzebrane skarby. Rzeka która niegdys tedy płynęła

naniosła tu warstwy czystego złota, niespotykanej grubości — Poszedłem dalej wzdłuż łóżyska rzeki.

W każdym zagłębieniu napotykałem podobne złoża złotego piasku. Po wypaleniu się lucywy pochłonięła mnie zupełna ciemność. Przez dwa dni już czułem się nadludzkim wysiłkiem po skalistem dnie dawnego łóżyska rzeki, aż zupełnie wyczerpany znalazłem się w głębokim, lecz już otwartym wąwozie, gdzie pokrzepiłem się dziko rosnącymi jagodami.

Okolica była zupełnie niezamieszka. Do piero po tygodniu błakania się po bezdrożach Himalajów natrafiłem na klasztor buddyjski i oto widok zamieszkanego osiedla ludzkiego był mi niezrównanie droższy niż nieprzebrane złoża złotego piasku. Aby to zrozumieć trzeba odbyć taką wędrowkę jak ja tylekroć w czasie jej trwania żegnać się z życiem. Bo życie jest droższe od wszystkich skarbów świata.

Podobno znalazła się grupa kapitalistów która pragnie sfinansować eksploatację złota w Himalajach może więc już wkrótce te dziki i niedostępne uroczyska górskie zapelnia napływający z całego świata poszukiwacze złota i przygód.

(R C)

Rzeczy ciekawe

Czy wiecie że...

...w wypadkach odziedziczonej matkowatości i niedorozwoju umysłowego dzieci w 8 proc. przyczyną jest alkohol, zaś w 40 proc. alkohol w połączeniu z innymi przyczynami.

...jako najmłodniejszy sport najbliższego sezonu w Anglii zapowiada się lotnictwo, o czym świadczy liczny napływ nowych członków do angielskich klubów aeronautycznych.

...sławny na cały świat ogród zoologiczny w Londynie zapoczątkowany został w 1828 roku jeleniem, sępem i orłem.

...według obliczeń urzędowych w Stanach Zjednoczonych istnieje 16.000 samolotów prywatnych.

...słowo „panika” pochodzi od greckiego bożka Pana, który swą postacią napół ludzka i na pół zwierzęca, swymi kózłami rąkami i rogami wzbudzał postrach wśród wieśniaków.

...pierwsza liga powietrzna została zawiązana w Anglii, w r. 1909, t.j. zaledwie w 6 lat po wynalezieniu lotu mechanicznego.

...fotografię wynaleźli Niepse i Daguerre w roku 1829, dlatego też pierwsze fotografie nazywano dagerotypami.

...78 proc. kawy produkowanej na całym świecie pochodzi z Brazylii.

...szara, tłusta substancja, zwana ambra a używana w przemyśle perfumeryjnym jako „utrwalacz”, jest jednym z najkosztowniejszych produktów i pochodzi z gruczołów rozrodczych wieloryba.

...w ciągu kwietnia wskaźnik drożyzniany w Anglii zmniejszył się o cztery punkty.

Coraz mniej dzieci

Coraz więcej starców

Ludzkość stoi wobec groźnego zjawiska: obejmującego cały świat strejku matek, a właściwie żon, niechających zostać matkami. Badania statystyczne wykazały postępujące z roku na rok spadek liczby urodzin i znaczne osłabienie tempa rozwoju ilościowego ludzkości. Pod tym względem wiek XX-ty wykazuje w porównaniu ze swym poprzednikiem bardzo znaczne różnice.

Przeciętna ilość dzieci przypadająca na małżeństwo spadła od roku 1900 do 1928: w Anglii z 3,7 na 2,2, we Francji z 2,9 na 2,2 w Hiszpanji z 4,9 na 4, w Szwecji z 4,3 na 2,6 w Szwajcarii z 3,6 na 2,3, w Niemczech szeze gólniej katastrofalnie z 4,2 na 1,9, we Włoszech z 4,5 na 3,8, w Stanach Zjednoczonych

wynosi obecnie zaledwie 2 w Polsce 3,3 w państwach bałtyckich 2,2, w Rosji spadła z 5,4 na 3,6. Jednocześnie daje się zauważyć wzrost liczby ludzi w wieku ponad 65. lat.

Jeżeli stosunki nie ulegną zmianie to za 50 lat na każde 100 osób w wieku od 15 — 66 lat przypadać będzie tylko 13 dzieci i aż 22 ludzi powyżej 65 roku życia. Słowem za jakieś 50 lat doczekać możemy takich stosunków, że najsliczniejszą grupą ludzi będą starcy 70-cio i więcej letni, zaś najmniej liczną grupą będą wówczas dzieci.

Oczywiście jeśli stosunki nie ulegną zmianie, za 15—20 lat nietylko nie będziemy mieli bezrobocia, lecz przeciwnie, brak rąk roboczych

Rozdział XII

REKAWICE BOKSERSKIE

W ciągu najbliższej pół godziny Dawid był również milczący, jak stary doktor indyjski. Nie czuł najmniejszego bólu, gdy Nepapinas, zdjawszy bandaż, namaścił mu głowę przyniesionym balsamem. Przed nałożeniem świeżego opatrunku Carrigan przejrzał się w lustrze. Po raz pierwszy miał po temu możność i był pewien, że zobaczy własną twarz mocno zeszpeconą. Ku swemu wielkiemu zdumieniu, dostrzegł tylko nad skronią lekko zaogniony guz. Nic nie rozumiejąc, wlepił pytający wzrok w starego indjanina.

Wyschła twarz Nepapinasa skurczyła się w uśmiechu.

— Kula odłupała kawałek skały, — wyjął — i ten kawałek, a nie kula, pana ude-

rzył. Czaszka się wygięła do środka, prawie pękła, ale ja zrobiłem palcami tak i tak i wszystko dobrze!

Pełen dumy, chichocząc, wykrzywił w powietrzu palce podobne szponom i wzruszał znacząco chudemi ramionami.

Dawid, milcząc, uściśnął mu dłoń, poczem starzec, nałożywszy nowy bandaż, wyszedł, chichocząc wciąż dziwnie, jakby rad z dobrego kawału jaki wyrządził śmierci wydzierając jej z paszczy białego człowieka.

Nazewnątrz trwała czas jakiś ruchliwość wzmoczona. Śpiew ustał. Niski głos rzucił stano wezwe komendy, a Dawid, wyjrawszy przez okno, stwierdził, iż barka półokrągłym ruchem oddala się od brzegu.

Pomimo silnej walki wewnętrznej w czasie opatrunku, Carrigan nie zdołał dotąd

KULTURALNO OSWIATOWE KINO

„PRZYSZŁOŚĆ”

Młynarska Nr. 32

Dziś i dni następnych

p. t.

„DOLORES”

W roli głównej wszechświatowej sławy

DOLORES COSTELLO

znana z filmu

„Bestja Morska” i „Arka Noego”

UWAGA: Początek w dni powszednie o godz. 4-ej pp. w soboty nie dziele i święta o g. 1-ej pp.

Na pierwszy seans ceny miejsc od 30 gr

Orkiestra symfoniczna.

opanować nerwów i stać się tem, czem dawniej — bezwzględny łapaczem ludzi. Przed paru dniami jeszcze krew wrzała w nim radością dzikiej gry jednego przeciw jednemu. Prawo i bezprawie siedziały naprzeciw siebie mając pośrodku karty. To był wielki hazard. Ktoś musiał przegrać, a przegrała, zawsze niemal, znaczyła śmierć.

Gdyby mu kto powiedział dawniej, iż spotka człowieka wspominającego raz po raz imię Rogera Audemard — drżałby z niecierpliwości w oczekiwaniu tej chwili. Doskonale zdawał sobie sprawę chodząc tam i z powrotem po izbie. Lecz, jeszcze wyraźniej czuł iż podobny dreszcz mignął niepowrotnie. Piotr Boula'n obchodził go w danej chwili znacznie więcej niż nieuchwytny zbrodniarz, a bardziej niż Piotr, obchodziła go Marjanna...

(C. d. n.)

KRONIKA

KALENDARZYK

Piątek 2 maja — Zygmunta!

TEATRY

Teatr Miejski — Przesłępy

Teatr Popularny — Wiosna, wiosna, wiosna.

Teatr Kameralny — Kobieta z eleg. świata

WIDOWISKA

Bajka — Zapomnisz o mnie

Casino — Dzieje małżeństwa

Corso — Tajemniczy policjant

Capitol — Arka Noego

Czary — Jęgo Królewska Mość

Grand-Kino — Pieśniarz Paryża

Luna — Na froncie nic nowego

Mimosa — Grzesznica bez grzechu

Odeon — Jego najlepszy druh

Oświatowy — Kobieta na księżycu

Palace — Księżniczka jazzbandu

Przyszłość — Dolores

Resursa — Powrót z niewoli

Splendid — Melodja serc

Wodewil Noce grzeszne nocy szalone

Wodewil — Pierwsza miłość Kościuszki

Zachęta — Grobowiec miłości

—OO—

Wiadomości bieżące

Nabożeństwo reko'ekcyjne

Dnia 2 maja, jako pierwszy piątek miesiąca, odbędzie się w kaplicy S.S. Urszulanek S. J. k. przy ulicy Czerwonej 6, o godzinie 19-ej nabożeństwo adoracyjne z konferencją dla inteligencji.

Inwalidzi w dniu 3-go maja

Zarząd Okręgowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi wzywa wszystkich członków do stawienia się w dniu 3 maja o godzinie 9-ej rano w lokalu związku, skąd nastąpi wymarsz ze sztandarem, celem wzięcia udziału w uroczystości 3 maja.

Baczność Hallerczycy

Zarząd zw. Hallerczyków Chorągwi Łódzkiej wzywa swych członków do wzięcia udziału w uroczystościach Święta Narodowego w dniu 3 maja. Zbiórka w lokalu związku Piotrkowska 104, o godz. 9.30 rano.

Zarząd Chorągwi Łódzkiej

Zw. Hallerczyków

Dochód z „Motylka”

W dniu „Motylka” 27 kwietnia 1930 r. za zebrane na schronisko sierot parafii Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny zł. 1024. Wszystkim Sz. Ofiarodawcom składamy niniejszym serdeczne „Bóg zapłać”.

Z a r z a d.

Akademia 3 maja w Polskiej Y.M.C.A

W dniu święta narodowego 3-go Maja Polska Y.M.C.A. przy ulicy Piotrkowkiej 89 urządza uroczystą akademię, na którą złożą się: 1) odczyt prof. J. K. Targowskiego, p. t. „Rola Konstytucji Majowej w dziejach narodu polskiego”, 2) występ chóru V-go Oddziału Łódzkiej Straży Ogniowej. Początek o godzinie 8-ej wieczorem. Wejście na akademię dla wszystkich bezpłatne.

Święto św. Marksa w Łodzi

Tegoroczne święto międzynarodowe 1-go maja przeszło w Łodzi, — niezmiernie cicho-spokojnie i naogół nie zostało zakłócone żadnymi poważniejszymi incydentami, jeżeli pominiemy milczeniem przygotowania policji „na wszelki wypadek.”

O ile mogliśmy zebrać wiadomości we wszystkich większych zakładach przemysłowych pracowano i panował ruch normalny.

Świętowały tylko te fabryki, które pracują 2—3 dni w tygodniu i w czwartek właśnie wypadał wolny dzień.

Pochód z licznymi chorągwiami i transparentami z napisami C. K. W. P. P. S. N. S. P. P., tudzież innymi mniej znanymi ogółowi manifestantów kabalistycznymi literami abecadła łacińskiego — naogół był bardzo nieliczny i daleko pozostawiał za sobą tłumy lat poprzednich.

Okazuje się dowodnie, że ideały motłochu, idą zawsze w parze z perspektywą korytka, które może im stworzyć partja.

Ze zaś monopol na takowe ma dzisiaj BBS. liczebność pochodu, PPS dużo zostawiała do życzenia, a nad wszystkim górowała dziwna apatia i nieokreślony smutek...

Całą sytuację ratowali bezrobotni, którzy zamiast, jak zwyczajnego dnia roboczego, snuć się kupkami, szli całą gromadą, z nosami zdecydowanie spuszczeni na kwintę.

Ha, zbierają plony rządów swoich przed

stawicieli i ustawodawców, tudzież angielskiej soboty i ubezpieczeń od i do ciężkiej choroby

Gdyby nie przedstawiciele czerwonej idei i kandydaci na sędziów ludu, w niebieskie przybrani koszule — cała wczorajsza manifestacja mogła być zatytułowana, jako marsz do taniej kuchni po rumfordzka zupę.

Sytuację ratowali również Żydzi, przeważnie niepełnoletnie dziewczęta z różnych przytułków i szajgęcy robiący ciągle jeszcze w różnych splajtowanych interesach naszego miasta.

Zato należy podnieść pewną jednolitość napisów manifestacji, gdzie 80 procent — było w żargonie. Na niektórych był z łaski dopuszczony polski język, ale było ich niezmiernie mało.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku, wszystko już będzie tak, jak należy, t. j. już bez tych 20 procent obcego języka, psującego jednolitość pracującego ludu.

Z tych ostatnich zauważyliśmy sztandar banków prywatnych, dalej robiących w drzewie czy też pod chorągiew „sudiębnych terminatorów”, oraz transparent „Niech żyje Republika Ludowa i ilustrowana”.

Zamykały pochód zdecydowane hasła „Bundu” czy „Poale-Sjonu” w rodzaju „Szlag soł trefen dy gance kapitalistyczne pastrojkie” (as)

Dzień 1 maja w Łodzi
Przeszedł zupełnie spokojnie

Dzięki ostrym zarządzeniom władz dzień wczorajszy zarówno w Łodzi jak i na terenie województwa łódzkiego, upłynął we względnie spokojnie.

Od samego rana na Wołnym Rynku zaczęły gromadzić się liczni zwolennicy partji socjalistycznych ze sztandarami. Około godz. 10-ej po przemówieniach poszczególnych przedstawicieli, ruszył pochód z okr. komitetem rob. PPS.CKW. w osobach w. prez. Wielńskiego, Rapalskiego Holcgrebera i innych na czele.

Następnie szli więźniowie polityczni oraz poszczególne dzelnice PPS. CKW.

Z kolei szły organizacje Niem. Socj. Partji Pracy z posłami Kreningiem, Zerbem i ławnikiem Kukiem na czele, a następnie organizacje żydowskie Bund i Poalejs-Sjon.

Pochód przeszedł ulicami Główną, Piotrkowską i 11 listopada na poleśie konstanyńskie gdzie po przemówieniach i złożeniu wieńców na pomniku poległych, pochód rozwiązano.

Godzinę przedtem identyczny pochód z Placu Dąbrowskiego urządziła na poleśie PPS daw. fr. rew.

W tymże czasie na Zielonym Rynku zaczęli gromadzić się grupkami zwolennicy komunizmu. Skonsyguowane tam silne oddziały policyjne nie dopuszczały do większych zgromadzeń.

Około godz. 10.45 gdy zapowiedziany prelegent poseł Ros'ak przybył na miejsce,

komuniści tłumnie wylegli na plac rynkowy, jednak natychmiast zostali rozproszeni przez policję. Niezrażeni tem udali się na ulicę Wólczańską i przy zbiegu ulicy 6-go sierpnia uformowali pochód zamierzając ponownie wrócić na Zielony Rynek.

Dążąca w ślad za manifestantami policja zastąpiła im drogę. Gdy zebrani nie posłuchali wezwania i nie rozeszli się, policja przypuściła szarżę i rozproszyła tłum, zatrzymując 15 osób które samochodami przewieziono do Urzędu Śledczego, gdzie poddane ich przesłuchaniu, poczem po spisaniu odpowiednich protokołów zwolniono.

Niezależnie od tego członkowie zw. łódz. komunist. usiłowali przeszkodzić w zbiorce oddziałów TUR. i zw. zaw. klasowych, zbierających się przed swym lokalem na ulicy Narutowicza 50. Z manifestantami temi załatawiała się bojówka PPS. która rozpedziła ich przy pomocy łasek. W czasie awantury został dotkliwie poturbowany niejaki Brandes Mordeka, któremu udzielił pomocy lekarz pogotowia kasy chorych.

Przez cały dzień na ulicach miasta pełniły służbę zdwojone posterunki policyjne i krążyły silne patrole.

Jak się dowiadujemy na terenie województwa łódzkiego dzień święta międzynarodówki upłynął zupełnie spokojnie.

W miastach przemysłowych wszystkie fabryki były czynne normalnie.

—:O:—

Reklama to potęga

Polska YMCA w Łodzi

Polska Y.M.C.A. w Łodzi wzywa wszystkich swoich członków do wzięcia udziału w uroczystościach 3 Maja. W tym celu członkowie Polskiej Y.M.C.A. proszeni są o przybycie w sobotę, dnia 3 maja r. b., na godzinie 10-tą do lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 89, skąd ze sztandarem pomarszerują na miejsce zbiórki ogólnej na plac katedralny przed kurją biskupią.

Łódzka Akademia 3-majowa w radio

Jak wiadomo z okazji Konstytucji 3-go Maja odbędzie się w sali Rady Miejskiej uroczysta akademja połączona z przekazaniem nagrody literackiej na rok 1930 laureatowi m. Łodzi p. Aleksandrowi Brücknerowi. Przebieg uroczystości transmitowany będzie przez rozgłośnie Łódzką Polskiego Radia

Co to za cel?

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zezwoliło Stowarzyszeniu Byłych Wojskowych na urządzenie dnia od 11 do 17 maja r. b. kwestę pod nazwą „Tydzień Rezerwisty“ Kwestę tą stowarzyszenie ma prawo zorganizować na całym obszarze państwa z wyjątkiem województwa śląskiego (w)

Teatr i sztuka

TEATR MIEJSKI

Dziś w piątek po cenach najniższych, niedwołalnie po raz ostatni „Przestępcy“ Brücknera.

W przyszłym tygodniu premiera barwnej, egzotycznej, kapitalnie skonstruowanej, o sensacyjnym przebiegu akcji, sztuki W. S. Maughama p. t. „Noc pod Singaporem“.

Dnia 3-go Maja o godzinie 4 popołudniu bezpłatne przedstawienie ku czci rocznicy Konstytucji 3-go Maja. Odegrane zostanie „Wyzwolenie“ St. Wyspiańskiego, według inscenizacji Reduty.

TEATR KAMERALNY.

Dziś w piątek w dalszym ciągu świetna komedja Z. Geyera p. t. „Kobietka z eleganckiego świata“. Roczatek o godzinie 8.45. Po południu o godzinie 4.30 powtórzenie cudownej bajki dla dzieci „Księżniczka na grochu“.

— TEATR POPULARNY —

Dziś w piątek po raz bezwzględnie ostatni lekki brawurowy wodewil Bachwitza „Wiosna, Wiosna, Wiosna, czyli Mężowie na arlopie“. Ceny miejsc niższe.

Jutro w sobotę o godzinie 4.30 po południu i 8.30 wieczorem oryginalna premiera ciekawej, osnutej na tle życia wojskowego komedja w 6-ciu obrazach p. t. „Dwaj kamraci“.

TEATR GEYEROWSKI

W sobotę wieczorem i niedzielę dwa razy „Pan Geldhah“ hr. Al. Fredry.

PRZEZ RADJO

Piątek 2. V. 30 r.

- 12.10 Koncert z płyt gramofonowych
 - 15.35 Odezyt „Polska współczesna“ — prof. A. Janowski
 - 16.20 Muzyka z płyt gramofonowych
 - 17.15 „O nowych wynalazkach“ — dr. Burdecki
 - 17.45 Koncert orkiestry pod dyr. Bronisława Schulca
 - 19.25 Płyty gramofonowe
 - 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej
- Po koncercie i komunikatach — transmisje ze stacji zagranicznych

Kłopoty kandydatów na kierowcę samochodowego

O czem trzeba wiedzieć zdając egzamin przed łódzką komisją

Już niejednokrotnie dochodziły nas skargi na komisję egzaminującą kandydatów do prawa jazdy samochodowej. Komisja ta w osobie przew. p. Gidyńskiego uprawia dziwne szykany jedynie w stosunku do zdających egzaminy, zadając im pytania nie mające wspólnego z praktycz. i teoretyczną wiedzą szoferską i zbyt czuń tak dla gentelmana-kierowcy jak i zawodowego szofera. Pytania te zaadaje egzaminujący czyro przez złośliwość, czy też, że nie zdaje sobie sprawy z zakresu wiadomości jakie potrzebne są dla kierowcy.

Oto kilka pytań egzaminacyjnych, za nieudzielenie zadawalniającej odpowiedzi

kandydat na kierowcę nie otrzymuje prawa jazdy.

Jaki jest wymiar znaku rejestracyjnego? Jaki jest wymiar czarnej obwódki na znaku? Jaka jest wysokość słupka oszegawczego? Jakie są formalności przy otwieraniu nowej linii autobusowej?

Jakie są koszty rejestracji samochodu?..

Oto próbki pytań pana egzaminatora. Na co te wiadomości są potrzebne. Czy to egzamin na fabrykanca znaków rejestracyjnych, dróżnika, przedsiębiorcy komunikacji autobusowej czy tylko na kierowcę samochodu?

—:0:—

2-gi Ogólnopolski Zjazd Mistrzów Mularskich i Ciesielskich

Odbędzie się w Warszawie 11 maja

Na program mającego się odbyć w Warszawie w dn. 11 i 12 maja r. b. Zjazdu mistrzów mularskich i ciesielskich, poza częścią reprezentacyjną, jak nabożeństwo w Katedrze pochód do grobu Nieznanego Żołnierza i złożenie wieńca, uroczyste otwarcie Zjazdu w sali Rady Miejskiej, uświetnione obecnością Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, złożą się 4 zasadnicze referaty: „Stan budownictwa w Polsce i przyczyny kryzysu budowlanego“, „Położenie prawne rzemiosł budowlanych“

„Nauka rzemiosła w zawodach budowlanych“ „Organizacja zawodowa rzemiosł budowlanych“; oraz 7 koreferatów w związku z pierwszym dniem Zjazdu, nazajutrz odbędzie się posiedzenie komisji, na których nastąpi dyskusja nad wygłoszonymi referatami i opracowanie wniosków i rezolucji, które zostaną uchwalone na drugim posiedzeniu plenarnym odbyć się mającym tegoż dnia po południu. Późem nastąpi zamknięcie Zjazdu.

—:0:—

Gdzie młodzież winna spędzić wakacje

Ubozy letnie Polskiej Y.M.C.A

Polska YMCA od chwili swego powstania zorganizowała i prowadzi obozy letnie dla młodzieży od lat 12 do 17 włącznie: jeden pod Łodzią nad Lindą, drugi w Mszanie Dolnej na Podkarpaciu. Obozy te zdobyły sobie zasłużoną sławę, ściągając w czasie dwóch miesięcy letnich: lipcu i sierpniu setki młodzieży, pragnącej w sprzyjającej atmosferze i pod wytrawnym kierownictwem nabrać sił do pracy w roku następnym.

Wzorem lat ubiegłych obecnie Polska

YMCA przystępuje do przyjmowania zapisów do obozów nad Lindą i w Mszanie Dolnej. Obozy będą czynne przez dwa miesiące letnie, a pobyt w nich jest podzielony na dwa okresy: 1) od 1 lipca do 29 lipca i 2) od 29 lipca do 26 sierpnia. Koszty pobytu za każdy okres w Mszanie Dolnej wynoszą 130 złotych, nad Lindą 100 zł.

Szczegółowe prospekty są do przejrzania w lokalu Polskiej YMCA w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 89 i 243.

—:0:—

Powstanie Towarzystwa Racjonalnego Myśliwstwa

Prezesem hen, jest starosta Rzewski

Wyniszczenie zwierzostanu w Polsce datujące się od wojny światowej skłoniło grono zainteresowanych myśliwych miłośników dobrobytu w kraju i dobrego zwierzostanu do zorganizowania się w Towarzystwo Racjonalnego Myśliwstwa. Celem tego towarzystwa jest szerzenie zasad prawidłowej gospodarki łowieckiej, przestrzeganie prawidłowych sposobów polowania, podniesienie zwierzostanu oraz współdziałanie z władzami w zwalczaniu wszelkich wykroczeń przeciw obowiązującym prawom łowieckim

W szczególności towarzystwo zabiega o wyjednanie celowych zarządzeń wadz w za-

krasie łowiectwa, utrzymanie i prowadzi tereny łowieckie, urządza wzorowo polowania, ułatwia nabywanie żywej zwierzyny, dopomaga w tępieniu szkodników, popiera hodowlę psów myśliwskich, współdziała w tępieniu kłusownictwa oraz nantlu zwierzyną w czasie zakazanym Formuje muzeum łowieckie oraz ma zam ar urządzać wystawy ogólno-łowieckie.

Ogólne zebranie tegoż towarzystwa odbyło się w zeszłym miesiącu, na którym wybrany został honorowym prezesem p. starosta Aleksy Rzewski (w)

—:0:—

Dziś i dni następnych **LUNA** „NA FRONCIE NIC NOWEGO”

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrykcją A. CZUDNOWSKIEGO. Początek seansu o godz. 4-ej pp. w w sobotę i niedzielę o godz. 12-ej pp. CENY MIEJSC ZONE. W sob i niedz. od godz. 12-ej do 3-ej po 50 gr i 1 zł

W rolach głównych Bohater „Arki Noego” i nosobienie kobiecości **George O'Brien** **Lois Moran**

Ponadto:

Najpromienniejszy film pełen słońca, młodości i miłości „**Wiosenna Parada**” z najpiękniejszą parą młodzieńczych amantów **NANCY DREXEL i D. ROLLINSA** w rolach głównych

1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID”

Dziś i dni następnych Pierwszy Europejski 100 proc. film dźwiękowy

Pocz. seans, o godz. 4, 6, 8 i 10 w.

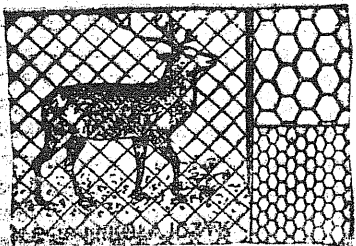
MELODJA SERC

Film miłosny pełny napięcia dram., Malow, tło puszczy Węgierskiej i pięknego Budapesztu

W rolach głównych **Willi Fritsch Dita Parlo** W rolach

Zachwycające pieśni cygańskie w wykonaniu słynnej kapeli cyganów JANCZI BALOGHA Największy dotychczas wszechświatowy sukces filmu dźwiękowego.

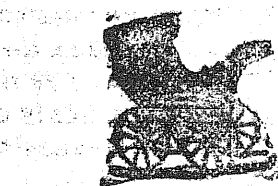
Każdy musi usłyszeć jak brzmi „Melodja serc” którą odśpiewa **Willi Fritsch** **Ponadto: Rewelacja Sensacja** z ekranu **DIALOG POLSKI** w niezwykłym 20-to minutowym polskim filmie dźwiękowym. — **Sensacja**

DRUCIANE ogrodzenia

Plecionki, Tkaniny, Gazy, siatki, do filtrów, „Rabitz” do robót betonowych — wyrabia i poleca

Katęsz Mikołajczyk Łódź, Kilińskiego 167

Wielki wybór łóżek mebli o wymiary, wózków dziecięcych krzesełek i zagraczanych wyżyma czki amerykańskie, materace wyśiatające oraz materace sprężyste nowe higieniczne „Patent” do meblowych łóżek podług miary nabyć można na: **dobrych warunkach** w fabrycznym składzie

„**DOBROPOL**” ŁÓDŹ, Piotrkowska 78 (w podwórzu) tel. 158-61

TYSIĄCE

chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, nudności, zgaga, niestrawność brak apetytu, blednicę, ogólne osłabienie et cetera, odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na całym świecie **Doktora Dietla**, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zadzajcie bez płatnej broszury pouczającej Adres: **Liszk! — Apteka** 5180

SAMOCCHODY

Okazyjna sprzedaż nowych i używanych samochodów czterodrzwiowych karetek „**FORDA**” najnowszego typu, miejsce szofera oddzielone oszkloną przegródką. Dogodne warunki

„AUTORUCH”

sp. z ogr. odp. w Poznaniu Fabryka karoserji autobusowych, ciężarowych, ambulansowych i, t, d. Specjalność warsztatów: „Naprawa Fordów” ul. Marszałka Focha, nr. ul. Pałacza, Telefon 77-75.

UWAGA! UWAGA!

Państwowi urzędnicy - czki bez wkładu na sześciomiesięczne spłaty!

Pierwszorzędne płaszcze damskie i męskie, obuwie, firanki, kapy wełniane i bawełniane towary, bieliznę męską i damską, koidry, chodniki, dywany, torby, parasolki, białe towary i galanterijne poleca firma

„**KREDYT**” Nawrot 15 i p

Na wypłatę

Palta męskie i damskie

UBRANIA

OBUWIE

Kapelusze

Piotrkowska 37

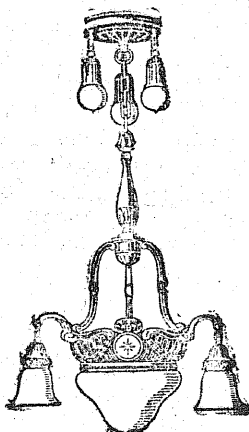
III wejście I piętro

Czy masz już detektor ???

Najlepsze detektory poleca

Radio-Audion

ŁÓDŹ, **TRAUGUTA 1** (gmach Grand-Hotelu) Telefon 153-71

Nie kupuj elektr. żyrandoli i lamp

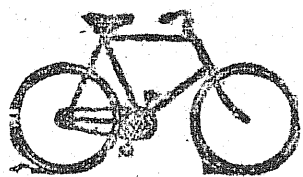
zanim nie obejrzyysz naszego nowoukompletowanego składu

::::: **Duży wybór** :::::

Ceny do 30% niższe.

ZAKŁADY ELEKTROTECHNICZNE ADOLF MEISTER I S-ka, Łódź ul. PIOTRKOWSKA 165, tel. 124-71

Najtańsze źródło

Rowery

oraz części w fabrycznym składzie „**DOBROPOL**” Piotrkowska 78.

Na dogodnych warunkach

Kafłowe,

kafle drzwiczki hermetyczne gwarantowane, piecyki, kociołki, rury, płyty i ruszty ognioodporne poleca.

Jan Ławacz

SIENKIEWICZA 30 Telefon 190-30

674

Dr. St. Bibergej

Moniuszki 11 Tel. 62-22 Choroby skórne i weneryczne Przyjmuje od 8-10 od 5-8 w

Reformacie pigułki Zabonnik

znana od 1602 roku, 2641 — Reguluja bólędek obronię od reumatyzmu cierpień wątroby, nadmiernej otyłości artretyzmu, uderzeń krwi do głowy usmierzają na choroby cyrceczną krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym. — Użycie 1 do 3 pigulek na dobę Cena pudełka zł 1.85 wyrobu apteki **KARCZEWSKI, TUSZYNSKI** Warszawa, Traubacka 4 Zadać w aptekach i składach z „**ZAKONNIKIEM**”

NASIONA

kwiatowe — warzywne, pastewne **POLECA**

MARJA SZOSLAND Firma egzystuje od r. 1896

11-go Listopada 11

Firma została nagrodzona medalem przez Min. Rolnictwa i óbr Państw. w roku 1928

Zakład krawiecki damski Specjalista roboty angielskiej

Sz. KACZKA 6 SIERPNIA (Benedykta) 10 Tel. 114-83

Na bieżący sezon budowlany:

CEMENT wszelkich marek
WAPNO z różnych wapienników,
ZELAZO konstrukcyjne i handl.,
BLACHY żelazne, dachowe inne
BLACHY ocynkowane i cynkowe
BELKI żelazne (tregry)
KORYTKA żelazne
GWOZDZIE budowlane i handlowe,
TEKTURE smołowcowa,
SMOLE do smarowania dachów

oraz wszelkie artykuły budowlane
POLECA ze składu i wagonowo

„ELIBOR”

Sp. Akc. Handl. - Przemysł.

L. J. BORKOWSKI, Oddział w Łodzi
 Kilińskiego 70. Tel. 204-94

**Zawodowe Kursy Kierowców
 Samochodowych
 Fr. Grętkiewicza**

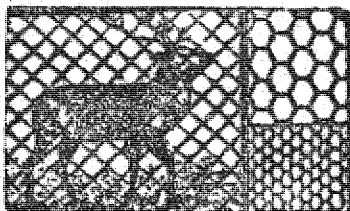
ŁÓDŹ - PIOTRKOWSKA 111. TEL. 175-35
 NOWY KURS ROZPOCZYNA SIĘ KAŻDEGO 1 i 15 B.M.
 KANCELARJA CZYNNA OD GODZ. 9r. DO 8 WIECZ.

SKŁADY NASION

L. Jasińskiego

Łódź, ul. Andrzeja 10, tel. 168-59
 Łęczyca, ul. Poznańska 30, tel. 125
 prowadzone od 1870 roku

— polecają —
Nasiona pierwszej jakości
 rolne, traw, drzew, warzywne, kwiatów oraz narzędzia i przyrządy ogrodniczo-pszczelnicze, przytem nawozy, preparaty i środki chemiczne dla celów ogrodniczych.
 Caniki na żądanie bezpłatnie 35-4

Czy chcecie być zadowoleni z waszego obuwia?

osiągniecie to kupując tylko w firmie

Stanisław GROCHAL

Łódź, Andrzeja Nr. 9

Na składzie wybór obuwia własnego wyrobu, najnowszych fasonów z materiałów krajowych i za granicznych **PO CENACH ZNIŻONYCH.**

Dla stowarzyszeń dogodne warunki.

Buchalter-bilansista

dobry organizator i znawca spraw podatkowych, przyjmuje prowadzenie, zakładanie i zamknięcie ksiąg handlowych. Zastawienie bilansów, likwidację przedsiębiorstw oraz wszelkiego rodzaju kontrole. Adres: ul. Andrzeja 38 m. 10

Na bieżący sezon budowlany:

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

ZAKŁAD Tapicersko-Stolarski B-ci **GABAŁOW** Sienkiewicza 40 i Skład Mebli **NAWROT** 8 polecamy na dogodnych warunkach urządzenia pokojowe oraz pojedyncze meble również posiadamy na składzie otomany, tapczany, fotele, krzesła, stoły i t. d.

Place do sprzedania w Ra-dogoszczu, (kolejka Lan-gówek) bliższe wiadomości **Juljusza 20** u gospodarza 796-2

Posady i prace

potrzebna służąca do pralni Gdańska Nr. 5 806-2

LEKARZ-DENTYSTA K. Mikucki

Al. Kościuszki 41

Lokale i mieszk.

Śloneczne, frontowe pięcio pokojowe mieszkanie Piotrkowska 120 m. 7 odstąpię natychmiast, od 12 do 5 pp. 804-3

LETNISKO w Poddebnie pod Tuszynem, dogodna komunikacja tramwajowa i autobusowa, miejscowość sucha, do wynajęcia tuż pod lasem: dwa pokoje z kuchnią i werandą oraz dwa oddzielne, pojedyncze pokoje z werandami. Wiadomość telefon 112-13, lub u właścicielki **Senator ska 18** 762-1

1, 2, 3, 4, 5 POKOJ! wskaże i przyjmuje **Sobiś ul. Piotrkowska 110** 808-1

poszukuję 10,000 zł. pożyczki, pożyczający otrzyma 4 pokoje z kuchnią z wygodami Łaskawe oferty w **Rozwoju sub Fajfer.** 792-1

Dr. Felks SKUSIEWICZ

ANDRZEJA 11

Telefon 137-43

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe godz. przyjęć: 9.30-11 rano i 5-7.30 po poł.

DRUCIANE

Farkany, Plecionk
 Tkaniny Gazy miedz. do filtrów „Rabitz” do robót betonowych we wszystkich metalach wyrabia i poleca

Rudolf Jung

Łódź, Włoczańska 181
 Telefon. 128-97

...SZEWCY...

Najtaniej nabyć męską **SKÓRĘ** w każdej ilości
W Spółce Szwerców
 PIOTRKOWSKA 79
 Al. KOŚCIUSZKI 22
 Tel. 153-38
 (Specjalność: detaliczna sprzedaż załówek trwałych na wodę)

SKLEP

KAZIMIERZ Zielonko

Al. KOŚCIUSZKI 37
 poleca: pończochy jedwabne, fildecos, skarpetki męskie, pończochy, dziecięce reformy, rękawiczki, welniane swetry i pończochy
 Cena bardzo przystępna, oraz przyjmuje pończochy do reperacji.

GORSETY, NOWE MODELE,

PASY BRZUSZNE, lecznicze, przed i po pologowe, bidrowe, poszczuplające gumowe, oraz gumą kombinowane itp.

BIUSTONOSZE i STANICZKI

różnych fasonów

POLECA: gotowe i na obstałunek **POLECA:**

„MARTA” PIOTRKOWSKA 109

FRONT II PIĘTRO

—: Przyjmuje się reperacje i pranie gorsetów. —:

KAROL FOLKIERSKI

INZYNIER BUDOW. i GEOMETRA PRZYSIĘGLY

Al. Kościuszki 3, I p.

Tel. 102-15 Od 1 do 3 i od 5 do 7.

Roboty pomiarowe, parcelacje i t. p.

Projekty budow., nadzór techniczny, robotnictwo

Plany przyłączeń do sieci kanal.

Porada prawno-administr. w sprawach technicz.

Powszechnie renomowany ZAKŁAD

krawiecki damski J. MOSZKOWICZ

ZAWADZKA 27 Tel. 137-30

Najnowsze modele wiosennych i letnich kostiumów i palt najznakomitszych domów paryskich: Drecault, Chanelle, Patten, Vorte i t. d. Specjalny oddział roboty angielskiej

Ceny konkurencyjne Najdogodniejsze warunki

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr. zwyżkajac 14 gr., nekrologi 30 gr., komunikaty 25 gr. Wiersz milimetrowy lub jego miejsce Drobne ogłoszenia bezterminowe 10 gr. za wyraz, duże litery 50 gr. najmniejsze ogłoszenie 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-ej po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń admin. nie odpowiada. Każda nowa podwyzka obowiązuje przedtem przyjęte ogłoszenie bez uprzedniego zawiad. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.